

Plenáris ülés

B9-0306/2021 }
B9-0307/2021 }
B9-0309/2021 }
B9-0311/2021 } RC1

7.6.2021

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B9-0306/2021 (S&D)

B9-0307/2021 (Verts/ALE)

B9-0309/2021 (PPE)

B9-0311/2021 (Renew)

a Covid19 jelentette globális kihívással való szembenézésről: a WTO TRIPS-megállapodás alóli mentesség hatásai a Covid19-oltóanyagokra, a kezelésekre, a berendezésekre és a termelés és a gyártási kapacitás növelésére a fejlődő országokban
(2021/2692(RSP))

Sven Simon

a PPE képviselőcsoport nevében

Iratxe García Pérez, Kathleen Van Brempt, Marek Belka, Heléne Fritzon

az S&D képviselőcsoport nevében

Samira Rafaela, Petras Auštrevičius, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș,

Olivier Chastel, Nicola Danti, Claudia Gamon, Charles Goerens, Klemen

Grošelj, Javier Nart, Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Irène Tolleret,

Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne, Chrysoula

RC\1233620HU.docx

PE692.580v01-00 }

PE694.416v01-00 }

PE694.418v01-00 }

PE694.420v01-00 } RC1

Zacharopoulou
a Renew képviselőcsoport nevében
Sara Matthieu
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében
Tiziana Beghin, Helmut Scholz

Az Európai Parlament állásfoglalása a Covid19 jelentette globális kihívással való szembenézésről: a WTO TRIPS-megállapodás alóli mentesség hatásai a Covid19-oltóanyagokra, a kezelésekre, a berendezésekre és a termelés és a gyártási kapacitás növelésére a fejlődő országokban (2021/2692(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodására (TRIPS), különösen annak 31a. cikkére,
- tekintettel a TRIPS-megállapodásról és a közegészségügyről szóló 2001. november 14-i dohai nyilatkozatra;
- tekintettel a WTO szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásaival foglalkozó tanácsának 2015. november 6-i, a legkevésbé fejlett WTO-tagok számára a TRIPS-megállapodás gyógyszeripari termékekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó mentesség kiterjesztéséről szóló határozatára,
- tekintettel India és Dél-Afrika 2020. október 2-i közleményére, amelyben a Covid19 megelőzése, visszaszorítása és kezelése érdekében mentességet kérnek a TRIPS-megállapodás egyes rendelkezései alól, amelyet Eswatini (Szváziföld), Kenya, Mozambik és Pakisztán is támogatott, és amely mellé további 100 ország is felsorakozott,
- tekintettel a TRIPS-rendelkezések alóli mentességről szóló felülvizsgált javaslatra, amelyet 62 WTO-tag 2021. május 21-én közölt,
- tekintettel 243 civil társadalmi szervezetnek a WTO főigazgatójához intézett 2021. április 13-i, a Covid19-cel összefüggő gyógyászati termékekkel, különösen a vakcinákkal való nem megfelelő ellátottság és az egyenlőtlen hozzáférés globális kihívásainak kezeléséről szóló nyílt levelére,
- tekintettel az USA kereskedelmi képviselőjének a Covid19-ről és a TRIPS-ről szóló 2021. május 5-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Costa Rica-i Köztársaság elnökének és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) főigazgatójának 2021. május 27-i nyílt levelére, amelyben ismét felszólítják a WHO valamennyi tagállamát, hogy tevékenyen járuljanak hozzá a Covid19 technológia-hozzáférési eszköztárhoz (C-TAP);
- tekintettel a Globális Egészségügyi Csúcstalálkozót követően kibocsájtott 2021. május 21-i Római Nyilatkozatra,
- tekintettel a WHO főigazgatójának, a WTO főigazgatójának, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) vezérigazgatójának és a Világbank-csoport elnökének 2021. május 31-i levelére, amelyben új elkötelezettségre szólítanak fel a vakcinaméltányosság iránt és a vilá járvány legyőzése érdekében,

- tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) és az Egészségügyi Világszervezet főigazgatóinak 2020. április 20-i közös nyilatkozatára, amely támogatja a létfontosságú egészségügyi eszközök, valamint egyéb áruk és szolgáltatások szokásos, határokon átnyúló áramlásának biztosítására irányuló erőfeszítéseket,
 - tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel világszerte megközelítőleg 172 000 000 ember fertőződött meg Covid19-cel, 3 700 000 fő pedig életét is veszítette, ami példátlan szenvedést és gyötrelmet okozott sokmillió ember számára, illetve aláásta megélhetésüket; mivel az elhúzódó Covid hatásai világszerte a betegek 10%-át érintik, ami munkahelyek elvesztéséhez, elszegényedéshez és súlyos társadalmi-gazdasági kiszolgáltatottsághoz vezet;
 - B. mivel a jelenlegi Covid19-világjárvány globális stratégiát tesz szükségessé az oltóanyagok, a diagnosztika, a kezelések, valamint a berendezések gyártása és forgalmazása terén; mivel holisztikus, tudományos és tényeken alapuló megközelítésre van szükség a világjárványhoz kapcsolódó egészségügyi kihívások kezeléséhez;
 - C. mivel lényeges, hogy az alacsony és közepes jövedelmű országok legsérülékenyebb lakossága számára megfizethető áron biztosítsák a védőoltást; mivel az mRNS-alapú vakcinák bizonyultak a leghatékonyabb, de egyben a legrágább oltóanyagoknak a piacon;
 - D. mivel 2021 júniusáig világszerte körülbelül 1,6 milliárd oltást adtak be, túlnyomó többségüket iparosodott és oltóanyagot előállító országokban; mivel a világszerte beadott vakcinaadagoknak csupán 0,3%-át oltották be a 29 legszegényebb országban, ahol a világ népességének mintegy 9%-a él; mivel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) becslése szerint az oltóanyagok elosztásának felgyorsítása esetén több mint 7 billió euróval növelhető a globális GDP, ha a vírus ellenőrzés alá kerül; mivel tagállamainak az EU több mint 260 milliárd adagnyi oltóanyagot juttatott, illetve harmadik országokba több mint 226 milliárd adagnyi oltóanyagot exportált, aminek csupán 10%-a jut el legkevésbé fejlett országokba;
 - E. mivel aggodalomra okot adó új Covid19-változatok jelennek meg, amelyek fertőzőképesebbek, halálosabbak, az oltóanyagokra kevésbé érzékenyek, és további oltásokat tehetnek szükségessé, ami az eredetileg 11 milliárd adagra becsült szükséges mennyiséget messze meghaladó kereslethez vezethet; mivel a termelés fokozása elengedhetetlen a globális beoltottság eléréséhez; mivel az oltóanyaggyártás növelése globális prioritás; mivel a nyersanyagok globális ellátási láncait nem szabad protekcionista intézkedésekkel vagy nem vámjellegű kereskedelmi akadályokkal akadályozni; mivel a legtöbb oltóanyaggyártó ország sajnálatos módon kiviteli tilalmat rendelt el a vakcinákra és azok összetevőire, ezzel megakadályozva a globális termelés növekedését és szűk keresztmetszetet idézve elő az ellátási láncokban;
 - F. mivel hatalmas mennyiségű magán- és közpénzt, illetve forrást fektettek be a kutatásba és fejlesztésbe, a klinikai vizsgálatokba és a beszerzésbe az oltóanyagok és a Covid19-

kezelések nyílt és hozzáférhető módon történő kifejlesztése érdekében; mivel a vírusról a magán- és a közszférában folyó kutatások, az egészségügyi intézmények, a frontvonalban dolgozók, a tudósok, a kutatók és a betegek mind gyűjtöttek információkat, amelyeket a gyógyszeripari vállalatok fel is használtak;

- G. mivel az önkéntes engedélyeknek kell a leghatékonyabb eszközzé válniuk a termelés bővítésének és a know-how megosztásának elősegítéséhez; mivel a Covid19 technológia-hozzáférési eszköztár (C-TAP) kezdeményezésben – amely felszólítja a gyógyszeripari vállalatokat, hogy kötelezzék el magukat az átlátható, nem kizárólagos, globális, önkéntes engedélyezés mellett – nem vett részt magánvállalat; mivel az Egészségügyi Világszervezet szerint több mint egy tucat afrikai, ázsiai és latin-amerikai ország 19 gyártója fejezte ki érdeklődését az mRNS vakcinák előállításának fokozása iránt; mivel a világ termelési kapacitásának eddig csupán a 40%-át használják ki a Covid19 elleni oltóanyagok gyártására;
- H. mivel számos fejlődő ország, amely nem rendelkezik elegendő gyártási kapacitással vagy egyáltalán nem rendelkezik ilyen kapacitással, még mindig jelentős politikai nyomással és jogi nehézségekkel szembesül, amelyek megakadályozzák a TRIPS rugalmas lehetőségeinek kihasználásában, különösen a 31a. cikk, valamint a gyógyszeripari termékek behozatalának és kivitelének nehézkes és hosszadalmas eljárása miatt;
- I. mivel a szabadalom és a szellemi tulajdonra vonatkozó egyéb oltalmak biztosítékot nyújtanak a vállalkozói kockázatvállaláshoz, egy többoldalú szellemi tulajdon-jogi keretrendszer pedig olyan ösztönzőket biztosít, amelyek létfontosságúak a jövőbeli világjárványokkal szembeni felkészültséghez;
- J. mivel az Indiában kialakult, példa nélküli és riasztó járványügyi helyzet miatt az indiai kormány betiltotta az oltóanyagok kivitelét, ami a globális ellátás és a COVAX-mechanizmus zavarához vezetett; mivel a COVAX-hoz az EU járul hozzá a legnagyobb mértékben; mivel az EU az „Európa együtt” (Team Europe) keretében vállalta, hogy 2021 végéig további 100 millió adagot adományoz alacsonyabb és közepes jövedelmű országokban történő felhasználásra;
- K. mivel a fejlődő országokban javítani kell az ellátási láncokat; mivel a helyi termelés bővülése, a lakosság tudatossága és a fejlődő országokban az elosztáshoz nyújtott fokozott támogatás növelheti a beoltott személyek teljes számát; mivel a Covid19 elleni küzdelmet szolgáló eszközökhöz való méltányos globális hozzáférés (ACT akcelerator) finanszírozása továbbra is aggasztó 18,5 milliárd USD összegű hiányt mutat;
- L. mivel az EU-nak prioritásként kell kezelnie az oltóanyagokhoz, diagnosztikához, terápiákhoz és egyéb orvosi eszközökhöz való méltányos globális hozzáférés biztosítását, valamennyi rendelkezésre álló eszköz felhasználásával nyitva tartva az ellátási láncokat;
- M. mivel a legkevésbé fejlett országok már mentességet élveznek 2033. január 1-jéig a TRIPS-megállapodás gyógyszerekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása alól, és mentességet élveznek 2021. július 1-jéig (e mentesség meghosszabbításáról jelenleg

folynak a tárgyalások) a TRIPS-megállapodás 3., 4. és 5. cikke kivételével valamennyi kötelezettség alól;

1. komoly aggodalmának ad hangot a világjárvány alakulása miatt, különösen az alacsony és közepes jövedelmű országokban; emlékeztet arra, hogy a Covid19-világjárvány még nem ért véget, és hogy a mutációkkal szemben új oltóanyagok fejlesztésére lesz szükség; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösségnek mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a Covid19-világjárványt ellenőrzés alá vonja, és hogy a rendkívüli körülmények rendkívüli megoldásokat igényelnek; ezért hangsúlyozza, hogy holisztikus megközelítésre van szükség, amely prioritásként kezeli a Covid19-hez kapcsolódó egészségügyi termékek elérhetőségét és megfizethetőségét, a Covid19-oltóanyagok előállításának növelését és a gyártási kapacitás globális földrajzi eloszlását;
2. megjegyzi, hogy a világnépesség 70%-ának beoltásához 11 milliárd adagra van szükség, de ennek a mennyiségnek eddig csak töredékét állították elő; rámutat arra, hogy a plusz adagokra vonatkozó ígéreteken alapuló megközelítés nem sokat ér; emlékeztet, hogy a COVAX 190 millió adaggal kevesebbel bír a jelenlegi indiai Covid19-helyzet miatt, és a belátható jövőben nem fogja teljesíteni ellátási célkitűzéseit; megjegyzi, hogy az EU a COVAX eszköz jelentős adományozója a finanszírozás és az oltóanyagok való osztozás tekintetében, mind a COVAX, mind pedig kétoldalú kapcsolatok keretében; ugyanakkor felszólítja az EU-t és partnereit, hogy jelentősen növeljék a COVAX-hoz való pénzügyi és nem pénzügyi hozzájárulást; üdvözlí e tekintetben egyes gyártók azon kötelezettségvállalását, hogy 1,3 milliárd adag oltóanyagot szállítanak termelési áron vagy alacsony költséggel, valamint az „Európa együtt” (Team Europe) azon kötelezettségvállalását, hogy az év végéig 100 millió adagot adományoz az alacsony és közepes jövedelmű országoknak, emlékeztetve arra, hogy az uniós tagállamok a becslések szerint 2021-ben legalább 400 millió adaggal több oltóanyagot kapnak; üdvözlí azt is, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus támogatást nyújtott az oltóanyagok és segédanyagok biztosításához; hangsúlyozza, hogy a COVAX ellátását előnyben kell részesíteni; sajnálatát fejezi ki az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok azon törekvéseivel kapcsolatban, hogy másodlagos viszonteladói piacot alakítsanak ki a felesleges oltóanyagok más iparosodott országoknak történő eladása céljából;
3. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi szükséghelyzetekre való globális reagálásnak tartalmaznia kell egyfelől egy olyan szükségletorientált „keresletoldali” megközelítést, amely biztosítja a közös finanszírozást és a globálisan koordinált előzetes beszerzéseket, másfelől pedig egy integrált „kínálatoldali” stratégiát a gyártási kapacitás teljes értékláncon történő bővítéséhez; úgy véli, hogy ahhoz, hogy az oltóanyagok eljussanak a világ minden tájára, szükség van az oltóanyagok fokozott globális előállítására, az ellátás jobb összehangolására, valamint az oltóanyagok megerősített, diverzifikált és rugalmas értékláncaira; sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt a védőoltásgyártó országokkal az exportkorlátozások gyors felszámolása érdekében, saját exportengedélyezési mechanizmusát pedig váltsa fel egy átláthatósági export-követelményrendszerrel, és kitarthat emellett, hogy az ilyen adatokhoz időben, átfogó jelleggel lehessen hozzáférni; felhívja az Egyesült Államokat és az Egyesült Királyságot, hogy haladéktalanul szüntessék meg az oltóanyagokra és az oltóanyaggyártáshoz szükséges nyersanyagokra vonatkozó kiviteli tilalmat;

4. hangsúlyozza, hogy a globális kereslet kielégítése érdekében sürgősen és hosszú távon bővíteni kell az oltóanyagok globális gyártását, és hogy ezért be kell ruházni a fejlődő országok termelési képességébe, ahhoz, hogy önellátóvá válhassanak; rámutat arra, hogy ennek megvalósítása érdekében hatékony technológia- és know-how-átadásra van szükség; elismeri, hogy e cél elérésének legfontosabb módja az önkéntes engedélyezési megállapodások, valamint a technológia és a know-how már meglévő oltóanyaggyártó iparágakkal rendelkező országok részére történő önkéntes átadásának ösztönzése kell hogy legyen;
5. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a gyártási kapacitásokat az afrikai kontinensen, és határozottan üdvözli az „Európa együtt” (Team Europe) bejelentését, miszerint 1 milliárd euróval támogatni fog egy olyan kezdeményezést, amelynek célja az oltóanyagok, gyógyszerek és egészségügyi technológiák gyártásának és az ezekhez való hozzáférésnek a javítása; hangsúlyozza továbbá a gyógyszeripari termékekre vonatkozó megfelelő szabályozási keret fontosságát; hangsúlyozza, hogy immár az EU felelőssége, hogy regionális elosztóközpontokba ruházzon be, különösen Afrikában, és támogassa egy Afrikai Gyógyszerügynökség létrehozását; e tekintetben támogatást kér a helyi engedélyezési hatóságok számára, valamint az oltások beadását végző orvosi és technikai szakszemélyzet képzéséhez, az oltóanyag-elosztási láncok támogatásához és az olyan akadályok leküzdéséhez, mint a hűtési infrastruktúra, a földrajzi és társadalmi-gazdasági elérés és a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanság;
6. megerősíti, hogy támogatja a WHO Covid19 C-TAP kezdeményezését és az mRNS-vakcina technológiaátadási központot; sajnálja, hogy a gyógyszeripari vállalatok eddig nem kívántak részt venni a C-TAP kezdeményezésben; sürgeti a Bizottságot, hogy ösztönözze a gyógyszeripari vállalatokat arra, hogy a C-TAP keretében osszák meg technológiáikat és know-how-jukat, és az EU jövőbeli előzetes beszerzési megállapodásaiba foglaljon bele kötelezettségvállalásokat a harmadik felekkel, különösen fejlődő országokkal kötendő technológiaátadási partnerségekre vonatkozóan; sürgeti a Bizottságot, hogy teljes mértékben vesse latba befolyását a Covid19 elleni oltóanyagok következő generációjával kapcsolatos szerződésekre vonatkozó tárgyalások során annak biztosítása érdekében, hogy az oltóanyag-fejlesztők alacsony költségen adják át technológiájukat az alacsony és közepes jövedelmű országoknak;
7. felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy a jövőbeni elővásárlási megállapodásokat teljes mértékben nyilvánosságra hozzák, különösen az új generációs vakcinák esetében; kéri az EU-t, hogy integrálja a nem kizárólagos globális szabadalmazással, az üzleti titkokkal, a védett adatokkal és a technológiaátadással kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, és ragaszkodjon az ellátók részéről a szükséges átláthatósághoz, beleértve a termékenkénti költség-haszon elemzést is; hangsúlyozza, hogy ezek az átláthatósági követelmények nem akadályozhatják meg a Bizottságot abban, hogy szükség esetén versenyképes ajánlattevőként lépjen fel; megismétli, hogy a Covid19-vakcinaszervezők tárgyalása során a lehető legnagyobb átláthatóságra van szükség, többek között azáltal, hogy az Európai Parlament képviselőit a vakcinákkal foglalkozó kapcsolattartó csoporton keresztül közvetlenül bevonják a szerződésekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamatokba; elvárja, hogy az Európai Parlament rendszeresen kapjon átfogó és részletes elemzést a vakcinák gyártásáról, behozataláról, kiviteléről és a kapcsolódó előrejelzésekről, beleértve az uniós kivitel célországára,

valamint a vakcinák és vakcinakomponensek behozatalának eredetére vonatkozó információkat;

8. elismeri, hogy a globális beoltottság növelésében egyaránt szerepet játszik a kereskedelem megkönnyítése és az exportkorlátozások szabályozása, a termelés bővítése, többek között az oltóanyaggyártók és -fejlesztők kötelezettségvállalásai révén, valamint a TRIPS-megállapodás kényszerengedélyekkel kapcsolatos rugalmasságának megkönnyítése; üdvözi a WTO főigazgatójának arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a tagokat párbeszédre alapuló megoldás felé terelje; tudomásul veszi az Európai Uniónak a WTO Általános Tanácsához és a TRIPS Tanácshoz intézett közleményeit a Covid19-válságra adandó sürgős kereskedelempolitikai válaszokról, amelyek három egymást kiegészítő pillért képviselnek, ideértve a kereskedelem megkönnyítését és az exportkorlátozásokra vonatkozó szabályokat, valamint a termelés bővítését; elvárja, hogy a Bizottság fokozza arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy a WTO 2021 novemberében megrendezésre kerülő 12. miniszteri konferenciájával lezárja a WTO kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezését; felszólít továbbá, hogy a WTO 12. miniszteri konferenciáján hozzanak létre egy Kereskedelmi és Egészségügyi Bizottságot, hogy levonják a világjárvány tanulságait, javaslatokat tegyenek a WTO nemzetközi egészségügyi válságokra adott válaszlépései hatékonyságának növelésére, valamint egy nemzetközi világjárványügyi szerződés kereskedelmi pillérének előkészítésére az ellátási lánc zavarainak kezelése, a termelési kapacitások növelése, az árspekuláció elleni fellépés és a WTO jogi keretének a tanulságok fényében történő felülvizsgálata érdekében;
9. hangsúlyozza, hogy az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia és továbbra is részt kell vennie a vakcinák elosztásával, koordinálásával és többéves tervezésével kapcsolatos többoldalú és globális erőfeszítésekben a TRIPS-tanács közelgő, 2021. június 8-i és október 14-i ülésén, a G7-ek 2021. június 11–13-i csúcstalálkozóján, a 2021-es G20-csúcstalálkozón, a 2021-es EU–USA csúcstalálkozón, a 2021-es ENSZ-közgyűlésen, a 2021-es Egészségügyi Világközgyűlésen, valamint a WTO 12. miniszteri konferenciáján és azon túl;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az Egészségügyi Világszervezet főigazgatójának, a Kereskedelmi Világszervezet főigazgatójának, a G20-ak kormányainak, a Nemzetközi Valutaalapnak, a Világbanknak, az ENSZ főtitkárának és az ENSZ Közgyűlése tagjainak.